

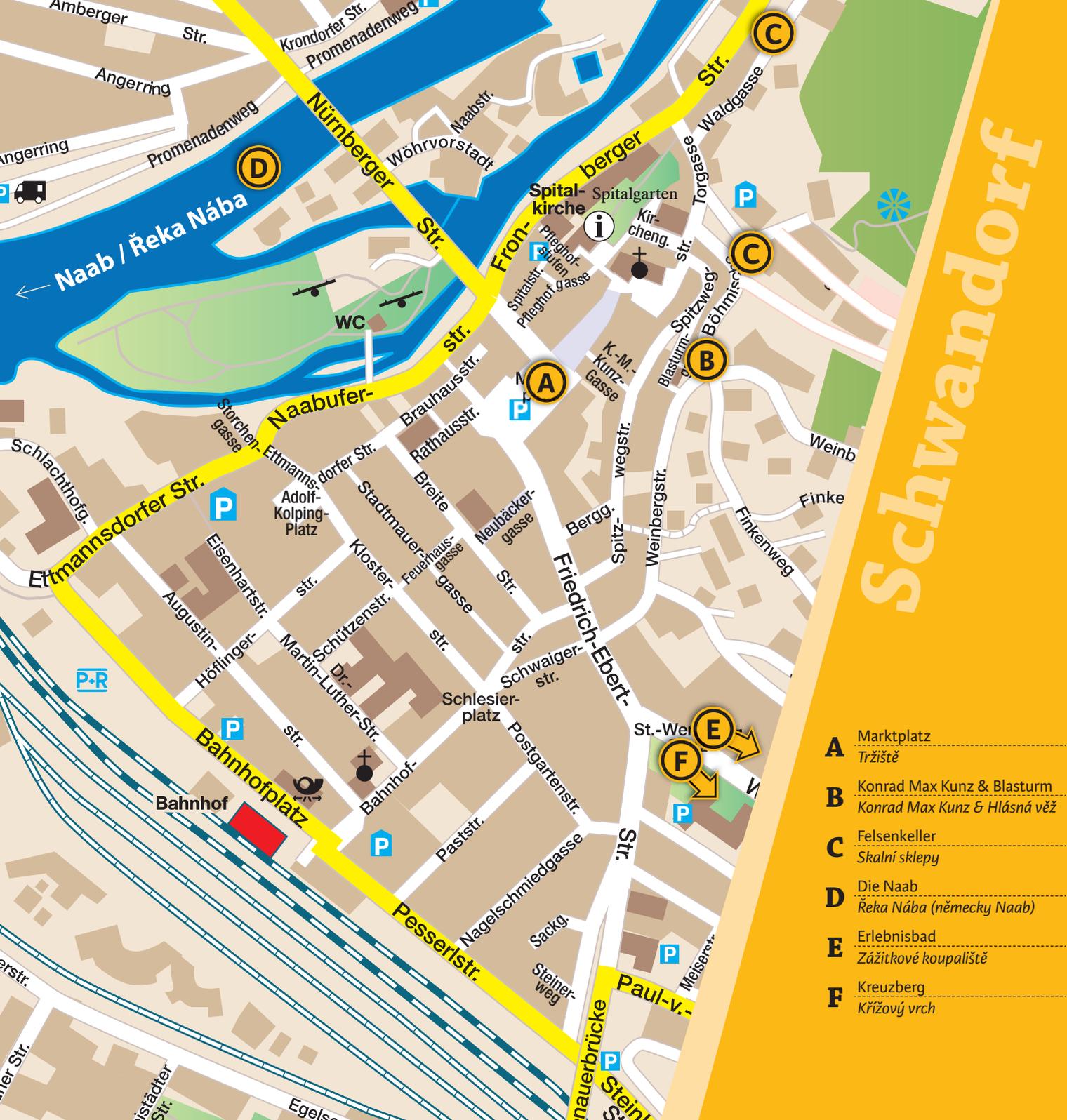

Städtepartnerschaft
Partnerská města

Schwandorf – Sokolov

Gelebte Freundschaft
Přátelství plné života

- A** Marktplatz
Tržiště
- B** Konrad Max Kunz & Blasturm
Konrad Max Kunz & Hlášná věž
- C** Felsenkeller
Skalní sklepy
- D** Die Naab
Řeka Nába (německy Naab)
- E** Erlebnisbad
Zážitkové koupaliště
- F** Kreuzberg
Křížový vrch

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Die Maßnahme ist ein Projekt der Stadt Schwandorf und wird mit Fördermitteln der Europäischen Union gefördert. Über das europäische Förderprogramm Ziel ETZ Freistaat Bayern-Tschechische Republik 2014-2020 (INTERREG V) werden diese Mittel zum Aufbau und zur Weiterentwicklung der bayerisch-tschechischen Zusammenarbeit im Grenzraum eingesetzt. Die EUREGIO EGRENSIS verwaltet im Auftrag des Freistaates Bayern die Fördermittel der EU.

Tato aktivita je projektem města Schwandorf a je podporována dotačními prostředky Evropské unie. Prostředky poskytnuté evropským dotačním programem Cíl EÚS Česká republika - Svobodný stát Bavorsko 2014-2020 (INTERREG V) budou použity k navázání a dalšímu rozvoji česko-bavorské spolupráce v příhraniční oblasti. EUREGIO EGRENSIS spravuje z pověření Svobodného státu Bavorsko dotační prostředky EU.

Bildnachweis:

Titel: Christian Duschinger
S. 1: Stadt Schwandorf
S. 2: Tourismuszentrum Opf. Wald (beide Bilder)
S. 3: Stadt Schwandorf
S. 4: Dietmar Zwick (links), Gerhard Götz (rechts)
S. 5: Stadt Schwandorf (links), Christian Duschinger (rechts)
S. 6: Herbert Bürger (links), Harald Nachtmann (rechts)
S. 7: Christian Duschinger
S. 8+9: Thomas Kujat (links & oben rechts)
Hans-Werner Robold (unten rechts)
S. 10: de.Agentur
S. 11: Thomas Kujat
S. 12: Stadt Schwandorf

Auflage: 15.000 Stück (Erstauflage)

Druck: Flierl Druck KG

Gestaltung: cr-media - Christoph Reithmeier

Inhaltsverzeichnis

Obsah

- 1 Grußwort des Oberbürgermeisters
Üvodní slovo primátora
- 2 Oberpfälzer Seenland
Hornofalcká jezerní krajina
- 3 Erlebnisbad
Zážitkové koupaliště
- 4 Kreuzberg
Křížový vrch
- 5 Konrad Max Kunz & Blasturm
Konrad Max Kunz & Hlásná věž
- 6 Geschichte der Stadt
Dějiny města nad řekou Nábou
- 7 Die Naab
Řeka Nába (německy Naab)
- 8 Felsenkeller
Skalní sklepy
- 10 Marktplatz
Tržiště
- 12 Städtepartnerschaft
Partnerská města

Gelebte Freundschaft Přátelství plné života

 Die in den vergangenen Jahrzehnten aufgebaute Beziehung zwischen Schwandorf und Sokolov ist weit mehr als nur eine städtepartnerschaftliche Verbindung. Über die sprachlichen Grenzen hinweg sind wir Freunde geworden. Es ist eine beispielhafte Beziehung entstanden, die wir nicht mehr missen möchten.

Unsere gemeinsame Broschüre „Gelebte Freundschaft“ lädt Sie ein, das vielseitige und facettenreiche Leben in unseren Städten näher kennenzulernen. Sie soll aber auch ausdrücken, dass vor allem das beiderseitige Vertrauen der Menschen und die vielfältigsten Begegnungen auf offizieller und privater Ebene, auf sportlicher und schulischer Ebene zum gegenseitigen Verstehen beigetragen haben und enge Bänder der Freundschaft geknüpft wurden. Doch die Möglichkeiten des Miteinanders sind noch lange nicht ausgeschöpft und neue Impulse werden auch künftig unsere Beziehungen von „Mensch zu Mensch“ noch weiter stärken.

Partnerschaften sind von der direkten Begegnung der Menschen geprägt. Darum lade ich Sie ein: Werfen Sie einen Blick ins Nachbarland, kommen Sie in die Partnerstadt Schwandorf und lernen Sie uns „Schwandorfer“ mit unserem besonderen Oberpfälzer Charme und Humor kennen.

 Vztahy, které byly v uplynulých desetiletích vybudovány mezi Schwandorfem a Sokolovem, jsou více než jen partnerským spojením dvou měst. Navzdory jazykové hranici jsme se stali přáteli. Vznikl tak příkladný vztah, který již nechceme postrádat.

Naše společná brožura „Přátelství plné života“ má pro Vás být pozvánkou k tomu, abyste blíže poznali mnohostranný a různorodý život v našich městech. Má ale také ukázat, že ke vzájemnému porozumění přispěla především oboustranná důvěra lidí a rozmanitá setkání na oficiální i soukromé úrovni, na úrovni sportovní a školní, a že byly navázány úzké přátelské svazky. Tím ale ještě zdaleka nejsou vyčerpány možnosti našeho společného života a nové impulsy budou i nadále posilovat naše vztahy „člověka k člověku“.

Partnersství vznikají na základě osobních setkání. Proto Vás zvou: Nahlédněte do sousedního státu, přijedte do partnerského města Schwandorf a poznejte nás, „Schwandorfské“, i s naším osobitým hornofalckým šarmem a humorem.

Ich freue mich auf Ihren Besuch / *Těším se na Vaši návštěvu*

Andreas Feller Oberbürgermeister / *Primátor*

Oberpfälzer Seenland

Hornofalcká jezerní krajina

 Nach dem Ende des Braunkohlebergbaus vor mehr als 30 Jahren, entstand in der mittleren Oberpfalz eine der attraktivsten Tourismusregionen in Bayern. Das Oberpfälzer Seenland ist die wasserreichste Region Ostbayerns. Hier werden perfekte Voraussetzungen für Wassersport angeboten. Baden, Tauchen, Bootswandern, Segeln, Surfen oder Wasserski fahren – Ostbayerns größter See bietet die besten Möglichkeiten.

Neben dem breit gefächerten Angebot an Wassersportarten, erwartet die Besucher ein großes Netz an Wander- und Radwegen, dazu auch idyllische Plätze zum Angeln und Angebote zum Reiten.

 Před více než 30 lety po skončení těžby hnědého uhlí vznikla ve střední Horní Falci jedna z nejatraktivnějších turistických oblastí Bavorska. Tato oblast je nejbohatší na vodní plochy v celém Bavorsku. Návštěvníci zde najdou perfektní podmínky pro vodní sporty – koupání, potápění, projíždky na člunech, plachtění, surfování nebo jízdu na vodních lyžích. Ideální možnosti k tomu nabízí největší jezero východního Bavorska.

Kromě rozmanitých možností vodních sportů očekává návštěvníky rozsáhlá síť turistických a cyklistických stezek a navíc zde najdou idylická místa pro rybolov a nabídky jízdy na koních.

Erlebnisbad

Zážitkové koupaliště

 Auf mehr als 42.000 m² finden Familien, Erholungssuchende und auch Sportschwimmer die idealen Voraussetzungen für einen erlebnisreichen Tag im Erlebnisbad.

Die Badelandschaft unterteilt sich in einen Schwimmer- und einen Nichtschwimmerbereich. Die Wassertemperatur liegt in diesen beiden Becken bei 26° C und 28° C.

Während sich Kinder im Erlebnisbecken oder auf den Wasserrutschen vergnügen, können sich Erwachsene im Solebecken oder im Gradierwerk entspannen.

 Na ploše větší než 42.000 m² najdou rodiny, rekreanti, a také sportovní plavci ideální podmínky pro den plný zážitků, strávený na zážitkovém koupališti.

Koupaliště je rozděleno na plaveckou část a část pro neplavce. Teplota vody v obou těchto nádržích je okolo 26°C a 28°C.

Zatímco si děti užívají v zážitkovém bazénu nebo na vodních skluzavkách, mohou se dospělí uvolnit v bazénu se slanou vodou nebo v gradovně.

Kreuzberg Křížový vrch

 Die Türme des Marienmünsters auf dem Kreuzberg sind von weitem sichtbar und zählen zu den bekanntesten Wahrzeichen der Stadt Schwandorf.

Die Kreuzbergkirche wurde 1679 als Wallfahrtskirche zu Ehren „Unserer Lieben Frau vom Kreuzberg“ eingeweiht und im Zweiten Weltkrieg vollkommen zerstört. Die Kirche wurde ab 1948 wieder aufgebaut und zählt zu den architektonischen Besonderheiten der Region.

Neben den regelmäßig stattfindenden Gottesdiensten kann die Wallfahrtskirche auch im Rahmen von Führungen besichtigt werden.

 Věže Mariánského klášterního kostela na Křížovém vrchu jsou vidět zdaleka a patří k nejznámějším symbolům města Schwandorf.

Kostel na Křížovém vrchu byl v roce 1679 vysvěcen jako poutní kostel na počest „Naší milé Paní z Křížového vrchu“. Během 2. světové války byl zcela zničen. Po roce 1948 byl znovu vybudován a patří k výjimečným architektonickým pamětihodnostem kraje. Kromě bohoslužeb, které se zde pravidelně konají, je poutní kostel možné navštívit také v rámci prohlídek.

Konrad Max Kunz & Blasturm

Konrad Max Kunz & Hlásná věž

 Der historische Blasturm war ein Beobachtungsturm entlang der Stadtmauer. Von diesem Turm aus wurde die Bevölkerung über Signaltöne vor Feinden und Feuer gewarnt. Im Blasturm erblickte 1812 Konrad Max Kunz das Licht der Welt. Er komponierte die Bayernhymne und ist der berühmteste Sohn der Stadt Schwandorf.

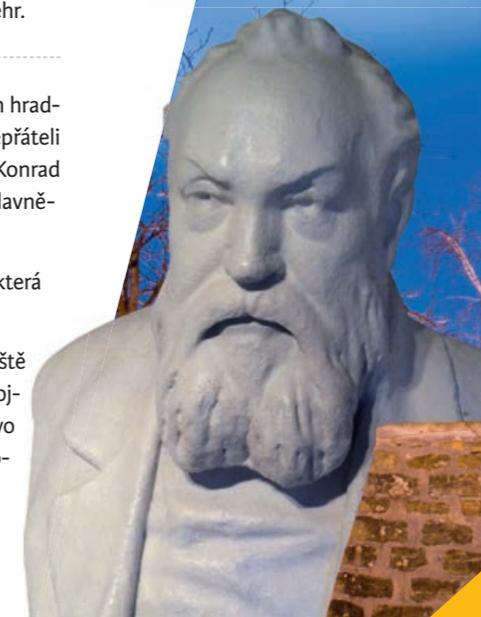
Als Hommage an Konrad Max Kunz, wurde auf dem Marktplatz ein Glockenspiel installiert, welches täglich um 10:00 und um 17:00 Uhr die Bayernhymne spielt.

Konrad Max Kunz ist im Laufe der Jahre noch viel mehr in den Alltag der Schwandorfer integriert worden. So wurde beispielsweise ein Kultur-Festival nach ihm benannt, es gibt ein spezielles Konrad-Max-Kunz-Weißbier, eine eigene Praline und vieles mehr.

 Historická Hlásná věž byla strážnou věží na městských hradbách. Z ní bylo troubením obyvatelstvo varováno před nepřáteli a požárem. V Hlásné věži spatřil v roce 1812 světlo světa Konrad Max Kunz, který zkomponoval bavorskou hymnu a je nejslavnějším schwandorfským rodákem.

K jeho počtě byla na náměstí instalována zvonkohra, která denně v 10:00 a v 17:00 hodin hraje bavorskou hymnu.

Během let se Konrad Max Kunz pro Schwandorfské stal ještě více součástí jejich všedního dne, například je po něm pojmenován kulturní festival, pije se zde speciální pšeničné pivo Konrada Maxe Kunze, má tu vlastní pralinky a je toho mnohem více.

Geschichte der Stadt

Dějiny města nad řekou Nábou

 Das Gebiet der Stadt Schwandorf liegt nicht nur vorteilhaft am Fluss „Naab“, sondern darüber hinaus an der Schnittstelle von vier Senken. Diese verkehrsgeographischen Faktoren prägten die einstigen Wander- und Handelsrouten und verhalfen dem Ort schließlich zu einer Art „Drehscheibenfunktion“.

Im Jahr 1006 n. Chr. wurde die Stadt erstmals urkundlich erwähnt. Das damalige Dorf „Suanicondorf“ hatte bereits eine gewisse wirtschaftliche Bedeutung, gab es doch schon mehrere Wassermühlen und ein florierendes Fischereiwesen.

Durch den heranwachsenden Handel wurde Schwandorf bereits 1285 zum Marktort und wuchs im Laufe der Jahrhunderte zur heutigen Größe heran.

 Město Schwandorf nejen že leží výhodně na řece „Nábě“, ale navíc leží na rozhraní čtyř kotlin. Tyto geografické faktory ovlivňovaly někdejší cesty pro obchodníky a poutníky a městu nakonec dopomohly k tomu, že se stalo důležitou křižovatkou.

První listinná zmínka o městě pochází z roku 1006. Tehdejší vesnice „Suanicondorf“ měla už určitý hospodářský význam, bylo zde již několik vodních mlýnů a dobře fungující rybářství.

Vzhledem k rostoucímu obchodu se Schwandorf už v roce 1285 stal tržním městem a během staletí se rozrostl do své dnešní velikosti.

Die Naab

Řeka Nába (německy Naab)

 Der ca. 100 km lange Fluss entsteht durch den Zusammenfluss der beiden Gewässer Wald- und Haidenaab bei Oberwiltenau. Bevor die Naab bei Regensburg in die Donau mündet, durchfließt sie noch von Nord nach Süd den Landkreis Neustadt an der Waldnaab, die Stadt Weiden in der Oberpfalz, den Landkreis Schwandorf und den Landkreis Regensburg.

Die Naab gilt bei vielen Liebhabern des Kanusports als echter Geheimtipp. Der Fluss ist strömungsarm und eignet sich daher besonders gut für Einsteiger und Familien. Bei einer gemütlichen Fahrt auf der Naab kann man nicht nur die einzelnen Orte aus einer eigenen Perspektive erleben, sondern auch die märchenhaft schöne Landschaft des Oberpfälzer Waldes genießen.

 Tato asi 100 km dlouhá řeka vzniká soutokem řek Lesní Nába a Luční Nába (německy Waldnaab a Heidenaab) u obce Oberwiltenau. Před tím, než se u Regensburgu vlévá do Dunaje, protéká od severu směrem na jih okresem Neustadt an der Waldnaab, městem Weiden in der Oberpfalz, okresy Schwandorf a Regensburg.

Nába je mnohými milovníky vodáctví považována za opravdový tajný tip. Řeka nemá silný proud a je proto obzvláště vhodná pro vodáky - začátečníky a pro rodiny s dětmi. Během příjemného sjíždění řeky Náby zažijete jednotlivá místa z osobité perspektivy a navíc si vychutnáte pohádkově krásnou krajinu Hornofalckého lesa.

Felsenkeller

Skalní sklepy

 Natürlich kann es im schönen Schwandorf auch einmal regnen – für diesen Fall, hat die Stadt ein wetterunabhängiges High-light, welches in Bayern einzigartig ist.

Unter der Stadt Schwandorf befinden sich über 130 Felsenkeller-räume, die teilweise bis zu 500 Jahre alt sind. Diese Kellersysteme wurden als Gär- und Lagerstätten für Bier erbaut und dienten im Zweiten Weltkrieg auch als Schutzbunker vor den Bombardierungen der Alliierten. Ein sanierter Bereich, das sogenannte Felsenkeller-Labyrinth, mit über 60 Räumen das größte in Bayern, kann im Rahmen von Führungen besichtigt werden.

Ein ganz besonderes Erlebnis sind die Veranstaltungen im Kulturkeller. Hier finden regelmäßig Konzerte aus verschiedenen Musikrichtungen sowie Kabarett-Veranstaltungen statt.

 Také v krásném Schwandorfu může samozřejmě někdy pršet - pro tento případ má město na počasí nezávislou pozoruhodnou atrakci, která je v Bavorsku zcela ojedinelá.

Pod městem Schwandorf se nachází více než 130 skalních sklepních místností, některé jsou až 500 let staré. Tyto sklepní systémy byly vybudovány pro kvašení a skladování piva a ve druhé světové válce sloužily také jako kryty chránící před bombardováním Spojenci. Obnovená část, tzv. sklepní labyrint, je s více než 60 místnostmi největší v Bavorsku. Tyto prostory je možné navštívit v rámci prohlídek.

Zcela zvláštním zážitkem jsou představení v Kulturním sklepě. Pravidelně se zde pořádají koncerty různých hudebních žánrů a také kabaretní vystoupení.

Marktplatz Tržiště

 Der Marktplatz ist das Herzstück der Stadt Schwandorf. Durch die dreieckige Form, die schönen Treppen- und Schneckengiebel und die versetzten Häuser mit den sogenannten „Neugierfenstern“ ist er auch architektonisch eine Besonderheit.

Rund um den Marktplatz laden zahlreiche traditionelle Cafés und internationale Restaurants zum Verweilen und Einkehren ein. Besucher entdecken neben dem Mönchsbrunnen und dem Glockenspiel auch in einer Häuserwand eine Kanonenkugel. Am unteren Marktplatz wird der Platz seinem Namen gerecht. Wöchentlich gibt es die Möglichkeit auf einem der traditionellen Bauernmärkte verschiedene regionale Angebote zu kaufen.

Ein Großteil des öffentlichen Lebens spielt sich auf diesem zentralen Platz ab - und das nicht zuletzt wegen der vielen Gäste aus Nah und Fern, die Schwandorf besuchen. Sowohl Radfahrern, die an der Naab entlang radeln, als auch Wanderern und Pilgern die dem Jakobsweg folgen, bietet der Marktplatz viele verschiedene Möglichkeiten um eine erholsame Rast zu verbringen.

 Původní tržiště, dnešní náměstí, je srdcem města Schwandorf. Díky svému trojúhelníkovému tvaru, krásným stupňovitým štítům a volutovým štítům se spirálovými ornamenty, díky domům, které vedle sebe nestojí v jedné linii, nýbrž jsou stupňovitě posunuty dozadu, a domům s tzv. „špehovacími okénky“, je náměstí také architektonickou zvláštností.

Kolem celého náměstí lákají početné kavárny a restaurace k návštěvě a posezení. Návštěvníci zde mimo Mnišské kašny a zvonkohry mohou také objevit dělovou kouli v jedné z domovních zdí. V dolní části náměstí nabývá jeho původní název „tržiště“ reálného významu. Každý týden jsou zde pořádány tradiční selské trhy, kde je možné nakoupit různé regionální produkty.

Střed města je také místem, kde se každý druhý rok konají městské slavnosti. Na náměstí se též odehrává převážná část veřejného života okresního města, přispívají k tomu početní návštěvníci Schwandorfu, hosté z blízka i daleka. Jak cyklistům, kteří jedou podél řeky Náby, tak i pěším turistům a poutníkům, kteří sem přicházejí po Svatojakubské stezce, která vede přímo přes náměstí, nabízí tato část města příjemný odpočinek v restauracích s tradiční a mezinárodní kuchyní.

Städtepartnerschaft Schwandorf / Sokolov

 Am 17. April 2000 unterzeichneten in Sokolov die beiden Oberbürgermeister Hans Kraus (Schwandorf) und Dr. Karel Cernik (Sokolov / Falkenau) den Partnerschaftsvertrag. Dieses Datum wurde gewählt da Sokolov, das im Bäderdreieck Karlsbad, Marienbad und Franzensbad liegt, genau wie Schwandorf am 17. April 1945 von den Alliierten bombardiert wurde. Durch die seit 1959 bestehende Patenschaft der Stadt Schwandorf mit dem Heimatkreis Falkenau wurde die Idee einer Städtepartnerschaft geschaffen.

Die in beiden Städten gegründeten Partnerschaftskomitees bilden die Säulen der freundschaftlichen Beziehungen, die vom Gedanken der Völkerverständigung geprägt sind. Auf sportlichen und kulturellen Gebieten werden regelmäßig gemeinsame Projekte und Veranstaltungen durchgeführt, an denen zahlreiche Organisationen und Vereine der beiden Städte beteiligt sind. Zwei Schulpartnerschaften beleben mit vielen interessanten neuen Projekten die Städtepartnerschaft. Der Heimatverband der Falkenauer hat zur Wahrung der Tradition eine Heimatstube mit zahlreichen Exponaten der ehemaligen Region Falkenau eingerichtet. Auf privater Ebene finden häufig zahlreiche Bürgerbesuche statt. Darüber hinaus treffen sich auf kommunaler Ebene regelmäßig die Bürgermeister, sowie Mandatsträger und Mitglieder der Stadtverwaltung.

Vorrangig in der Gestaltung der Städtepartnerschaft ist jedoch die Jugend der beiden Städte zusammenzuführen, um sich für ein gemeinsames Europa zu engagieren. Deshalb steht bei sämtlichen Projekten das Motto „Wir schaffen Verbindungen ohne Grenzen“ im Vordergrund der Aktivitäten der beiden Partnerschaftskomitees. Diese Broschüre soll deshalb nicht nur die Sehenswürdigkeiten in den beiden Partnerstädten aufzeigen, sondern auch ein Zeichen der „Gelebten Freundschaft“ vermitteln.

Partnerská města Sokolov / Schwandorf

 Dne 17. dubna 2000 podepsali v Sokolově oba starostové Hans Kraus (Schwandorf) a Dr. Karel Černík (Sokolov/Falknov) partnerskou smlouvu. Toto datum bylo zvoleno záměrně, protože Sokolov, který leží v lázeňském trojúhelníku Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, byl stejně jako Schwandorf 17. dubna 1945 bombardován Spojenci. Idea partnerství obou měst se zrodila na základě kmotrovství města Schwandorf nad Němci odsunutými ze Sokolovska. Toto kmotrovství vzniklo již roku 1959.

Po podepsání smlouvy byly v obou městech založeny partnerské výbory, které jsou hlavními pilíři přátelských vztahů a které jsou oddány myšlence porozumění mezi národy. Každoročně se pravidelně konají společné projekty a akce v oblasti sportu a kultury, na kterých se podílejí početné organizace a spolky z obou měst. Partnerství Sokolova a Schwandorfu oživují mnoha zajímavými novými projekty dvě partnerství mezi školami. Vlastenecký spolek bývalých obyvatel Sokolova zřídil k zachování tradic svého někdejšího regionu vlastivědnou světnici s početnými exponáty. Na komunální úrovni se pravidelně konají vzájemné návštěvy starostů a také volených zástupců a členů správních orgánů obou měst.

Prvořadé v utváření partnerství mezi oběma městy je však spojit mládež z obou měst a vést ji k tomu, aby se angažovala pro společnou Evropu. Při veškerých projektech a akcích obou partnerských výborů proto v popředí stojí heslo „Vytváříme spojení bez hranic“. Tato brožura tedy nemá jen ukázat pozoruhodnosti obou partnerských měst, ale má být také signálem pro „Přátelství plné života“.

Partnerská města
Städtepartnerschaft

Sokolov – Schwandorf

Přátelství plné života
Gelebte Freundschaft

- A** Zámek
Schloss
- B** Hornický dům
Bergmannshaus
- C** Staré náměstí
Alter Marktplatz
- D** Kapucínský klášter s kostelem
sv. Antonína Paduánského
Kapuzinerkloster mit der
St.-Antonius-von-Padua-Kirche
- E** Rozhledna Hard
Aussichtsturm Hard
- F** Volný čas
Freizeit

 auto: 1,3 hod. (130km)

 Vlak: 4,0 hod.

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

 Tato aktivita je projektem města Schwandorf a je podporována dotačními prostředky Evropské unie. Prostředky poskytnuté evropským dotačním programem Cíl EÚS Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2014-2020 (INTERREG V) budou použity k navázání a dalšímu rozvoji česko-bavorské spolupráce v příhraniční oblasti. EUREGIO EGRENSIS spravuje z pověření Svobodného státu Bavorsko dotační prostředky EU.

 Die Maßnahme ist ein Projekt der Stadt Schwandorf und wird mit Fördermitteln der Europäischen Union gefördert. Über das europäische Förderprogramm Ziel ETZ Freistaat Bayern-Tschechische Republik 2014-2020 (INTERREG V) werden diese Mittel zum Aufbau und zur Weiterentwicklung der bayerisch-tschechischen Zusammenarbeit im Grenzraum eingesetzt. Die EUREGIO EGRENSIS verwaltet im Auftrag des Freistaates Bayern die Fördermittel der EU.

Obsah Inhaltsverzeichnis

- 1** Úvodní slovo starosty
Grußwort des Bürgermeisters
- 2** Historie města a okolí
Geschichte der Stadt und ihrer Umgebung
- 4** Hornický dům
Bergmannshaus
- 5** Zámek
Schloss
- 6** Staré náměstí
Alter Marktplatz
- 8** Rozhledna Hard
Aussichtsturm Hard
Kapucínský klášter s kostelem
sv. Antonína Paduánského
- 9** Kapuzinerkloster mit der
St.-Antonius-von-Padua-Kirche
- 10** Volný čas
Freizeit
- 12** Partnerská města
Städtepartnerschaft

Přátelství plné života Gelebte Freundschaft

 Drazí přátelé, dovoluji mi prosím, abych v úvodu prolistoval WIKIPEDII a v ní našel následující definici: „Partnerská města jsou města, která se i přes své geografické vzdálenosti a politické rozdíly spojila, aby pěstovala vzájemná kulturní pouta a kontakty mezi svými obyvateli“. Jak ale popsat vztah mezi městy, který se může pochlubit již 17 letou historií?

Přátelství - to je slovo, které města Sokolov a Schwandorf spojuje. Chtěl bych poděkovat všem, kteří se na vzniku brožury podíleli a připravili vizitku míst, která při vzájemných návštěvách stojí za prohlídku. Město Sokolov, ostatně jako Schwandorf, prošlo viditelnými změnami, a my vám je rádi ukážeme. Věřím, že vás při listování naší nabídkou mnohá místa zaujmou tak, že je navštívíte a budou se vám líbit. Přeji vám, abyste se domů, ať již do Sokolova či Schwandorfu, vraceli s krásnými zážitky a zároveň s vědomím, že přátelství mezi našimi městy má nejen smysl, ale i místo v našich srdcích.

 Sehr geehrte Freunde, gestatten Sie mir bitte, am Anfang meines Beitrages die Enzyklopädie WIKIPEDIA durchzublättern, um in ihr die folgende Definition zu finden: „Die Partnerstädte sind Städte, die sich trotz ihrer geografischen Entfernung und der politischen Unterschiede verbunden haben, um gegenseitige kulturelle Beziehungen und Kontakte zwischen ihren Einwohnern zu pflegen“. Wie soll man aber eine Beziehung zwischen den Städten beschreiben, die sich bereits mit einer 17-jährigen Geschichte ihrer Partnerschaft rühmen können?

Freundschaft – das ist das Wort, das die Städte Sokolov und Schwandorf verbindet. Ich möchte mich bei all denen bedanken, die an der Entstehung dieser Broschüre beteiligt waren und eine Visitenkarte für Örtlichkeiten vorbereitet haben, die es bei den gegenseitigen Besuchen wert sind, angesehen zu werden. Die Stadt Sokolov machte, übrigens genauso wie die Stadt Schwandorf, sichtbare Veränderungen durch, die wir Ihnen sehr gern zeigen möchten. Ich glaube, dass Sie manche Orte beim Durchblättern unserer Angebote so gefangen nehmen, dass Sie sie besichtigen und an ihnen Gefallen finden werden. Ich wünsche Ihnen, dass Sie mit angenehmen Gefühlen und wunderschönen Erlebnissen nach Hause zurückkehren, ganz gleich ob nach Sokolov oder nach Schwandorf, und dass es gleichzeitig eine Rückkehr mit dem Wissen sei, dass die Partnerschaft zwischen unseren Städten nicht nur einen Sinn, sondern auch einen festen Platz in unseren Herzen habe.

Těším se na Vaši návštěvu / Ich freue mich auf Ihren Besuch

Bc. Jan Picka, starosta města / 1. Bürgermeister

Historie města a okolí

Geschichte der Stadt und ihrer Umgebung

 První písemná zmínka o Sokolově pochází ze 13. dubna 1279. Na základech původní tvrže nechal rod Šliků postavit kamenný hrádek, který byl v 16. století přestavěn na zámek. Po bitvě na Bílé hoře byl majetek Šlikům zkonfiskován a získali jej Nosticové. Během třicetileté války bylo město i zámek několikrát zničeno. K obnově došlo za Jana Hartvíka Nostice v 17. století. V 18. století nastal rozmach řemesel a chmelařství, které poté nahradilo využívání hnědého uhlí. Rozvoj města v 19. století zbrzdily dva velké požáry, které ale nastartovaly stavební horečku. V roce 1945 došlo ke zničení části zástavby při náletu spojeneckého letectva. I přesto se zde ale zachovala řada pamětihodností.

 Die erste schriftliche Erwähnung von Sokolov (auf Deutsch Falkenau, auf Tschechisch bis 1948 Falknov) stammt vom 13. April 1279. Auf den Grundmauern einer ehemaligen Festung lies das Adelsgeschlecht Schlick eine steinerne Burg erbauen, die im 16. Jahrhundert in ein Schloss umgebaut wurde. Nach der Schlacht am Weißen Berg wurde der Besitz des Geschlechts Schlick konfisziert und vom Adelsgeschlecht Nostitz erworben. Während des Dreißigjährigen Krieges wurden die Stadt und das Schloss verwüstet. Zum Wiederaufbau kam es im 17. Jahrhundert unter der Herrschaft Johann Hartwigs von Nostitz. Im 18. Jahrhundert erlebten das Handwerk und der Hopfenanbau einen Aufschwung, später stellte sie der Braunkohleabbau in den Schatten. Die Blüte der Stadt wurde im 19. Jh. durch zwei große Stadtbrände, denen allerdings eine emsige Bautätigkeit folgte, gebremst. Ein Teil der städtischen Bebauung wurde 1945 bei einem Luftangriff der alliierten Luftwaffen zerstört. Trotzdem sind viele Sehenswürdigkeiten hier erhalten geblieben.

Hornický dům Bergmannshaus

 Hornický dům byl postaven v letech 1923 – 1925 podle návrhu architekta Rudolfa Welse. Majitelem byl stát a v říjnu 1925 byl předaný revírní radě, která reprezentovala horníky. Stal se střediskem společenského, politického a kulturního života.

V průčelí budovy je zasazen monumentální reliéf pojmenovaný „Jeden den ze života horníka“ od karlovarského sochaře Viléma Srba-Schlossbauera.

V letech 1969 – 1970 byl objekt rekonstruován. Fasáda byla obložena mramorovými deskami, byla vyměněna okna a upravena střecha. Při nedávné rekonstrukci dostala fasáda původní vzhled. Dnes slouží jako městský dům kultury, nachází se zde městské divadlo, infocentrum, sál pro společenské akce, kavárna a restaurace.

 Das Bergmannshaus wurde in den Jahren 1923 – 1925 nach dem Entwurf des Architekten Rudolf Welse erbaut. Sein Besitzer war der Staat und im Oktober 1925 wurde es dem Revierrat, der die Bergleute repräsentierte, übergeben. Es wurde zum Mittelpunkt des gesellschaftlichen, politischen und kulturellen Lebens.

An der Stirnseite des Gebäudes ist ein monumentales Relief „Ein Tag im Leben eines Bergmanns“ vom Karlsbader Bildhauer Wilhelm Srb-Schlossbauer eingelassen.

In den Jahren 1969 – 1970 wurde das Gebäude renoviert. Die Fassade wurde mit Marmorplatten verkleidet, es wurden neue Fenster eingebaut und das Dach wiederhergerichtet. Bei einer vor kurzem durchgeführten Renovierung bekam die Fassade ihr ursprüngliches Aussehen.

Heute dient das Gebäude als städtisches Kulturhaus, in dem auch das Stadttheater, ein Infozentrum, ein Gesellschaftssaal, ein Café und ein Restaurant untergebracht sind.

Zámek Schloss

 Das Schloss im Spätrenaissance-Stil entstand nach dem Jahr 1663 auf den Grundmauern einer älteren, während des Dreißigjährigen Krieges stark beschädigten Wasserburg des Adelsgeschlechtes Schlick. Aus der Zeit des Umbaus stammt auch der Brunnen auf dem Schlosshof mit den Wappen von J.H. Nostitz und seiner zweiten Gemahlin Maria Eleonora Popel von Lobkowitz. Das Schloss hatte ursprünglich zwei Tore und Turmkuppeln. Es wurde von einem Wassergraben, einem Park mit Statuen und einem Wildgehege mit Damm- und Rotwild umgeben. Im 19. Jahrhundert wurde es im klassizistischen Stil modernisiert.

Seit 1960 befinden sich im Schloss ein Museum (heute das Bezirksmuseum des Bezirks Karlsbad), die Stadtbibliothek und der Zeremoniensaal.

 Pozdně renesanční zámek vznikl po roce 1663 na půdorysu starší šlikovské vodní tvrze, těžce poškozené za třicetileté války. Z doby přestavby pochází i kašna na nádvoří s erby J. H. Nostice a jeho druhé manželky Marie Eleonory Popelové z Lobkovic. Zámek měl původně dvě brány a na věžích bání. Obklopoval jej vodní příkop, park se sochami a obora s daňky a jeleny. V 19. století byl klasičtzně a nověji upravován.

Od roku 1960 se v zámku nachází muzeum (dnes Krajské muzeum Karlovarského kraje), Městská knihovna a obřadní síň.

Staré náměstí *Alter Marktplatz*

Historické centrum města, které leží na nejzápadnějším okraji katastru města Sokolova. Náměstí bylo postupně přejmenováno dle toho, jak se v daném období měnil politický systém. Nejdříve to byl Kirchenplatz, Marktplatz, Ringplatz, náměstí T. G. Masaryka, náměstí A. Hitlera, náměstí 9. května a konečně nyní Staré náměstí. Na náměstí se nachází řada významných staveb jako je Farní kostel sv. Jakuba Většího, Kapucínský klášter sv. Antonína Paduánského, Mariánský sloup, kašna se sokolníkem a jubilejní kašna.

Das historische Stadtzentrum liegt im hintersten westlichen Rand des Katastergebietes der Stadt Sokolov. Der Marktplatz wurde mehrmals, je nachdem wie sich in der jeweiligen Zeit das politische System veränderte, umbenannt. Anfangs war es Kirchenplatz, später Marktplatz, Ringplatz, T.-G.-Masaryk-Platz, A.-Hilter-Platz, Platz des 9. Mais und jetzt schließlich der Alte Marktplatz. Auf dem Marktplatz gibt es eine Reihe von bedeutenden Bauten, z.B. die Pfarrkirche des Hl. Jakob des Größeren, das Kapuzinerkloster des St. Antonius von Padua, die Mariensäule, der Brunnen mit Falkner und der Jubiläumsbrunnen.

Rozhledna Hard *Aussichtsturm Hard*

 V roce 1907 byla na návrší Hard postavena rozhledna vysoká 18 metrů. Jednalo se o polygonální zděnou stavbu s dřevěnou nástavbou. V roce 1933 byla rozhledna podle návrhu architekta Heinricha Scherrera přebudována na památník obětem I. světové války. Vyhlídková dřevěná nástavba byla zbourána a místo ní byla instalována pětimetrová socha Krista z měděného plechu od sokolovského umělce Toniho Schöneckera. Za II. světové války byla socha roztavena a použita pro válečné účely. O zbytek památníku se po válce nikdo nestaral, a tak z něj zbylo pouhé torzo. V letech 1999 – 2001 byla rozhledna obnovena v původní podobě z počátku 20. století a 26. 4. 2001 slavnostně předána veřejnosti.

 Im Jahr 1907 wurde auf der Anhöhe Hard ein 18 Meter hoher Aussichtsturm errichtet. Es handelte sich um ein vieleckiges Mauerwerk mit Holzaufbau. Im Jahr 1933 wurde der Aussichtsturm nach dem Entwurf des Architekten Heinrich Scherrer in ein Denkmal der Opfer des I. Weltkrieges umgebaut. Der hölzerne Aufbau des Turms wurde abgerissen und an seiner Stelle wurde eine fünf Meter hohe, vom Falkenauer Künstler Toni Schönecker aus Kupferblech geschaffene Statue von Christus aufgestellt. Während des II. Weltkrieges wurde die Statue zerschmolzen und für Kriegszwecke verwendet. Nach dem Krieg kümmerte sich niemand um den Rest des Denkmals, und mit der Zeit blieb nur ein Torso von ihm erhalten. In den Jahren 1999 – 2001 wurde der Aussichtsturm in seiner ursprünglichen Form aus dem Anfang des 20. Jahrhunderts wieder aufgebaut, und er wurde am 26. 4. 2001 feierlich der Öffentlichkeit übergeben.

Kapucínský klášter s kostelem sv. Antonína Paduánského *Kapuzinerkloster mit der St.-Antonius-von-Padua-Kirche*

 Kapucínský klášter byl založen v období masového zakládání kapucínských klášterů v Čechách v 17. století. Řád kapucínů byl uveden do Čech po roce 1600 a stal se jedním z důležitých článků rekatolizace v protireformačním období. Klášter, stejně jako i další katolické církevní instituce v severozápadní oblasti Čech, měl tvořit jistou překážku proti šířícímu se protestantismu ze sousedního Saska. Je tvořen souborem budov konventu obklopujících čtvercový rajský dvůr s kruhovou studnou. Areálu dominuje stavba Klášterního kostela sv. Antonína Paduánského s vysokým raně barokním trojúhelníkovým štítem.

 Das Kapuzinerkloster wurde im 17. Jahrhundert in der Zeit der massenweisen Gründungen von Kapuzinerklöstern in Böhmen gegründet. Der Kapuziner-Orden gelangte nach dem Jahr 1600 nach Böhmen und er wurde einer der wichtigsten Glieder der Rekatholisierung in der Gegenreformationszeit. Das Kloster sollte eine sichere Schutzwand gegen den sich aus dem benachbarten Sachsen verbreitenden Protestantismus bilden, genauso wie weitere Institutionen der katholischen Kirche in der nordwestlichen Region von Böhmen. Es besteht aus einem Komplex von Konvent-Gebäuden, die den viereckigen Klostergarten mit einem kreisförmigen Brunnen umgeben. Über dem Areal dominiert der Bau der Klosterkirche des St. Antonius von Padua mit ihrem hohen frühbarocken dreieckigen Dachgiebel.

Volný čas *Freizeit*

 Sokolov je známý díky činnosti sportovních klubů i jednotlivců – vzpěračů, volejbalistů, basketbalistů, hokejistů, fotbalistů, florbalistů, tenistů a střelců. Mezi tradiční akce Sokolova patří Sokolovský 1/4maraton, extrémní závod záchranářů Bahňák, cyklistický závod Sokolovská časovka, regionální turnaje v malé kopané či mezinárodní taneční soutěž O štít města Sokolova. Město má velmi dobré vybavení pro zájmový a vrcholový sport – najdete zde travnatá hřiště, ale i hřiště vybavená umělou trávou a dalšími umělými povrchy, ledovou plochu v nově opraveném krytém zimním stadionu, přírodní i umělá koupaliště, krytý bazén, sportovní haly, minigolf, areál zdraví a sportu a fitness centra.

 Sokolov ist dank der Aktivitäten der Sportvereine und der einzelnen Sportler – Gewichtheber, Volleyball-, Basketball-, Eishockey-, Fußball-, Floorball-, Tennisspieler und Schützen bekannt. Zu den traditionellen Veranstaltungen der Stadt Sokolov gehören der Sokolover 1/4-Marathon, der extreme Hindernislauf der Rettungsleute mit dem Namen „Bahňák“ (Sumpflauf), das Fahrradrennen „Sokolovská časovka“ (Sokolov-Zeitfahren), regionale Klein-Fußball-Turniere (Five-a-side football) oder internationale Tanzwettbewerbe „O štít města Sokolova“ (Um das Wappen der Stadt Sokolov). Die Stadt bietet sehr gute Voraussetzungen für den Freizeit- und Leistungssport – man findet hier Rasenspielfelder, aber auch Spielfelder mit Kunstrasen und weiteren künstlichen Oberflächen, eine Eisfläche im neu renovierten überdachten Wintersportstadion, Naturschwimmbäder und künstlich geschaffene Freibäder, ein Hallenbad, Sporthallen, eine Minigolf-Anlage, ein Freizeit- und Sportareal und Fitness-Studios.